

Dvadsaťkorunáčky by som už nezaviedol

Patrí k najkontroverznejším ministrom zdravotníctva, akých vo svojej histórii Slovensko malo. Zanechal za sebou rúzne reformy, ktoré mu priniesli masový počet obdivovateľov, ale prinajmenšom aj rovnaký počet tvrdých kritikov. S jeho menom sa najviac spájajú legendárne dvadsaťkorunáčky, teda poplatky, ktoré museli ľudia platiť pri každej návšteve lekára. Tie mu dodnes kritici vyčítajú rovnako ako to, že podľa nich sprivatizoval v zdravotníctve všetko lukratívne, napríklad laboratóriá, cétečká alebo magnetické rezonancie. Jeho opatrenia dokonca vyústili do vôbec prvých štrajkov lekárov na Slovensku krátko pred voľbami v roku 2006. Tak toto všetko sa skrýva za menom jediného človeka – Rudolf Zajac.

Radil aj Kalouskovi

Za druhej vlády Mikuláša Dzurindu sa Zajac dostal do vlády za stranu ANO Pavla Ruska. Pred voľbami v roku 2006 však vyhlásil, že kandidovať už nebude. Potom bolo o jeho ďalšom živote počuť len pramálo. Hoci by sa mohlo zdať, že sa stiahol do úzadia, opak je pravda. V skutočnosti tento bývalý lekár len odišiel z očí verejnosti, aby svoje skúsenosti zužitkoval inak – v súkromnej sfére.

Založil si vlastnú konzultačnú firmu, ktorá radila firmám, ako investovať do zdravotníctva. Fungovala na Slovensku, v Čechách a Španielsku. A za ten čas si pripísal na svoj zoznam aj pomerne známe mená. Okrem iných radil napríklad aj českému ministrovi financií Miroslavovi Kalouskovi. V Španielsku sa zas naňho obracali cyperské firmy, ktoré chceli preniknúť do zdravotníckeho biznisu. „Vždy sa našiel niekto, komu som povedal, že investície do zdravotníctva sú dlhodobé a nie veľmi rentabilné. Napriek tomu do toho investovali a o pár rokov mi zase zaplatili za to, aby som im poradil, ako z toho von,“ hovorí Zajac.

Nie všetko sa však v jeho živote točilo len okolo zdravotníctva. Rozhodol sa totiž preniknúť aj do obchodu s vínom. Do roku 2008 sa venoval jeho dovozu a vývozu na Tenerife. Tento biznis mu však kríza utlmila. Zostalo mu z neho už len niekoľko desiatok litrov vína v garáži, ktoré vraj bude piť ešte niekoľko rokov. Zrejme popri dopisovaní knihy o svojich reformách, ktorú sľuboval už pred 10 rokmi.

„Nechápal som histórii“

Aj v nej bude hodnotiť to, či boli s odstupom rokov jeho zmeny správne, či predsa len nemal niečo urobiť inak. Pre HN ich zhodnotil jednoducho. Zdravotníctvo doteraz funguje na základe mojich reforiem a „tie strašne neľudské zákony“ nik nezmenil – konštatuje. „Akurát niekde niečo prišlipli alebo zrušili.“

Vracia sa aj k spomínaným štrajkom lekárov, ktorí vyšli do ulíc krátko pred jeho koncom na poste ministra. Zajac tvrdí, že ani s odstupom vyše siedmich rokov nerozumie, prečo zdravotníci začali štrajkovať až pol roka pred voľbami. A to najmä z toho dôvodu, že v čase

ich protestov už reformy bežali dva roky. „Zarazila ma tá nekonečná hystéria a hlúposť niektorých ľudí. Pripomínalo mi to donských kozákov, ktorí sa opili, zaspali a po ich prebudení bol svet iný, no oni vyrazili na kone a do boja,“ spomína.

Napriek tomu všetkému otvorene priznáva, že ani on sám by už dnes niektoré zo zmien nezaviedol. Napríklad poplatky u lekára a v nemocniciach, teda takzvané zajacovky. „V tom čase to určite bolo dobré opatrenie, ale skôr ako poplatky by som zaviedol pravidlá,“ hovorí exminister. V preklade – nový systém, kde by časť výkonov bola hradená z verejného poistenia a za zvyšok by si ľudia doplácali. Za tých, ktorí by na to nemali, by to zaplatil štát.

Už žiadne veľké reformy

Vízie, ako by malo zdravotníctvo fungovať v súčasnosti, tak aj naďalej má. Napriek tomu, podľa vlastných slov, veľké projekty už neplánuje. Jedným z dôvodov sú aj jeho zdravotné problémy. Len pred niekoľkými týždňami totiž v Brne absolvoval operáciu srdca. Ako hovorí, podpísali sa na ňom roky na ministerstve.

Preto plánuje, podobne ako už niekoľko rokov, oddychovať najmä v zimných mesiacoch na Tenerife, kde má prenajatý byt. Spolu s manželkou tam trávajú niekoľko mesiacov. Možno aj iný životný štýl a rytmus sa podpísali na tom, že arogancia, ktorú mu vyčítali najmä zdravotníci, už dnes podľa neho vypršala. „Bol som ostrý a hrdý na svoju prácu. Teraz mám však 63 rokov. Už nechcem spasiť svet,“ dodáva Zajac.

Kto je Rudolf Zajac

V roku 1975 absolvoval
Lekársku fakultu Univerzity
Komenského v Bratislave.

Po nej nastúpil na urologické
oddelenie Fakultnej
nemocnice v Bratislave.

V nemocnici pôsobil až do
roku 1990.

Od roku 1990 až do roku
2002 bol v komerčnej sfére
riaditeľom Tatra-Alpine, a. s.

V parlamentných voľbách
v roku 2002 bol zvolený za
poslanca za ANO.

Stal sa členom vlády
a od 16. októbra 2002 bol
ministrom zdravotníctva.

Od roku 2006 bol
členom Občianskej
konzervatívnej strany.